

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 512. Quinam solvere possint vel nom possint, etsi de cætero voluntatem solvendi, & unde solvere possint, habeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

TITVLVS XXIII.

De Solutionibus.

CAPUT I.

De natura solutionis, de iis, qui solvere possunt ac debent, deque iis, quibus solvi potest & debet.

Quæst. 510. Quotupliciter accipiatur solutio, & quid sit.

R Esp. Nomen solutionis sumitur dupliciter, nimirum latè & strictè, & primò quidem latè seu generaliter acceptum, respiciendo substantiam rei debitæ, denotat & comprehendit omnem & qualemcunque præstationem illius, quod quomodocunque debetur. Respectu verò obligationis considerata solutio denotat ipsius vinculi seu obligationis dissolutionem (quæ se habet tanquam effectus ad causam respectu illius in priore sensu considerata) quocunque modo factam; sive ope exceptionis, ut pacto de non petendo, sive ipso jure pro ut species quædam solutionis est acceptilatio. Quò etiam spectat compensatio, novatio, delegatio. Unde jam etiam hic *Tiulus ff. est de solutionibus & liberationibus*. Strictè verò accepta (qualiter magis ad substantiam rei debitæ, quam obligationis refertur) describi potest: quòd sit naturalis actualis præstatio rei debitæ ritè & legitime facta animo tollendi obligationem. Sumitur ex *L. 49. ff. h. rit. & pr. Instit. quib. mod. toll. oblig. Lauterb. ad ff. h. r. §. 2.*

2. Dicitur primò: *Præstatio*. Quod nomen tam latè hic explicari ait Muller. *ad Struv. in ff. h. l. thes. 69. lit. a.* Ut etiam juris intellectu comprehendat actum accipientis, quod ei debetur, præcipuè, cum, ut solutio cum effectu dicatur facta, requiratur domini translatio in accipientem; ad hoc autem consensus utriusque, tam debitoris quam creditoris adesse debeat.

3. Dicitur secundò: *Præstatio naturalis*: ut excludatur solutio imaginaria, qualis est acceptilatio juxta dicta supra.

4. Dicitur: *Etiã rei debitæ, qualiscunque ea sit*: ut excludatur error eorum, ut ait Muller. *l. c. thes. 68. lit. y.* Qui existimant solutionis specialiter acceptæ objectum esse solam pecuniam numeratam. His non obstante *cir. L. 49.* Cum ea loquatur de casu, quò pecunia specialiter est in obligationem deducta; adeoque non mirum, talem specialem solutionem faciendam in pecunia. Ita ut non ex diversitate objecti seu debiti, sed ex diverso modo debitum solvendi laxior strictiorve nascatur solutionis acceptio, ut Muller. *l. c. in fine.*

Quæst. 511. An & qualiter differant inter se solutio, restitutio, satisfactio.

R Esp. Tam etsi hæc nomina plerumque idem importent, iisque ferè in hac materia solutionis AA, indiscriminatim utantur; magis tamen strictè sumptorum hæc est differentia; quòd solutio

propriè & rigide accepta juxta dicta *præced. quæst.* sit rei debitæ traditio & executio, quâ debitor liberatur sua obligatione, quâ creditori obstringebatur. Restitutio spectat Jure civili. *L. restituere. ff. de V. S.* Sit rei in pristinum statum, puta, quò ad possessionem & dominium repositio. Spectato verò frequentiore usu Theologorum sit compensatio cujuslibet damni facti, nimirum reddendo rem ablatam aut ejus aestimationem, dum dissipata vel consumpta est. Satisfactio in præsentem materia strictè sumpta sit famæ & honoris læsi reparatio. Ita ferè Castrop. *tr. 23. d. 1. p. 8. §. 1. n. 2.*

Quæst. 512. Quinam solvere possunt vel non possunt, etsi de cætero voluntatem solvendi, & unde solvant, habeant.

1. **R** Esp. ad primum: Solvere per se possunt debitores (quales hic intelliguntur, à quibus etiam in vitis pecunia vel quævis res alia debita legitime exigi potest, *L. 108. ff. de V. S.*) omnes, qui liberam habeat rerum suarum administrationem. Est communis hinc contra.

2. Resp. Ad secundum: Solvere cum effectu nequeunt, qui rerum suarum administrationem liberam non habent. Siquidem solutio talis alienationem & translationem domini continet, quæ, ut valeat, supponit in alienante & transferente potestatem liberè res suas administrandi. Sic in specie solvere nequeunt per se primò pupilli sine autoritate tutorum, *L. 14. §. fin. ff. h. r. l. 9. §. 2. ff. de auth. tutor.* Unde, si de facto aliquid solverit pupillus, dominium illius non transit in accipientem seu creditorem, sed manet apud pupillum, & is illud vindicare potest, si adhuc existet, Lauterb. *l. c.* Muller. *l. c. lit. d.* Cum communi juxta *cir. LL.* Si verò acceptum creditor bona fide consumpsit, liberabitur quidem pupillus, si ex justa causa, ex qua erat exactum. V. g. Quia debitum ex patre in pupillum descenderat (in quo casu is efficaciter conveniri poterat) fuerit solutum. *L. 5. §. 6. ff. de reb. cred.* Ut & creditor liberabitur à vindicatione. Si tamen pupillus contractum à se ipso debitum solverit sine autoritate tutoris, conditio soluti tanquam indebiti remanet pupillo, utpote qui ex hoc contractu non obligabatur. Muller *l. cit. lit. e.* cum Bachov. *ad §. 3. Inst. quib. alien. & ad Trent. vol. 2. d. 29. th. 2. lit. g.*

3. Secundò: Quòd dictum de pupillis, idem ob eandem rationem dicendum de minoribus curatorem habentibus. *L. 1. c. de in integr. restitut.* S. i. chard. *ibidem.* Lauterb. *h. r. §. 5.* Muller. *l. c. lit. g.* contra Zanger, *de except. p. 3. c. 1. n. 15.* & alios quos-

quosdam censentes, cum solutio tendat ad liberationem, posse minores citra consensum curatoris solvere per *L. 13. ff. ad Sc. Trebell.* Quam tamen legem loquentem de expedienda voluntate non posse in consequentiam trahi, ait Muller. Idem, & quidem à potiore, dicendum de furiosis & mente perpetuò captis. *L. 124. ff. de R. 7.* cum eorum voluntas nulla sit, nisi tempore furoris intermissi, *L. 40. ff. eod.* Muller. *l. c. lit. n.* ad idem dicendum de grosolanis, qui etsi omnino mente capti non sint, ita tamen hebetes, & mentis tantà impotentia laborant, ut iis propterea datus curator, inclinans. Item idem dicendum de prodigis. *L. 10. ff. de curat. furios.* Lauterb. *loc. cit.* Muller. *lit. 9.*

4. Tertiò servi solvere prohibentur, cum debere non possint. *L. 41. ff. de pecul.* nisi dominus iis peculium permiserit, aut nisi actores constituti sint solvendisque pecuniis præpositi. *L. 84. § 94. ff. h. t. Muller. l. c.* Id maxime locum habere dicens in servis, utpote quibus bona adempta & ad Fiscum devoluta.

5. Quartò filii familias ex contractu mutui, dum illud acceperunt contra *sc. Macedon.* vi cuius creditorem urgentem solutionem perpetua exceptione repellere possunt. *L. 40. ff. de condit. indeb.* Muller. *l. c.* qui tamen addit, eos postmodum factos patresfamilias, si quid priùs solverint, repetere non posse juxta *L. 7. §. fin. ff. ad sc. Macedon.*

6. Quintò: Reus læsæ majestatis defectu potestatis administrandi bona sua solvere nequit. Struv. in *ff. h. t. cit. th. 69.* Muller. *ad eund. ibid. lit. 11.* Contra Zang. & quosdam alios. Eò quòd licet ejus bona ipso jure ratione domini non transeant ad Fiscum, ut juxta *L. fin. c. ad Leg. Jul. Majest.* Carpz. *observ. crim. p. 1. q. 4. n. 107.* Muller. *l. c.* Sed demum judicis sententià; cum non, qui accusatur, sit reus, sed qui criminofus convincitur. *c. fin. caus. 15. c. fin.* Quia tamen administrationem bonorum statim ex die contracti criminis amittit juxta *L. 10. ff. de accus. cit. L. fin. c. ad Leg. Jul. ex nulla ratione dici potest, retinere illum ante sententiam potestatem solvendi suis creditoribus. Non obstante regula generali, quã vi *L. 15. ff. de donat. L. 2. ff. de bon. damn. L. 6. ff. de jur. fisco.* Relinquitur reis ante damnationem dominium & administratio bonorum suorum. Nam quò ad alienationem & administrationem, quamvis non quò ad dominium, per *L. 20. ff. de accus. L. 5. §. 4. c. ad Leg. Jul. de adulter.* Excipitur crimen læsæ majestatis & repetundarum, ac proinde à tempore, quo primùm quis de incunda factione consilium iniiit, quælibet quarumlibet rerum alienatio ab eo facta nullius est momenti; quia censetur facta in fraudem Fisci, quem scire debebat propter commissum crimen se habiturum successorem juxta *L. 45. ff. de jur. Fisco.* Farinac. *oper. trim. q. 116.* Bachov. *ad Trentl. vol. 2. d. 32. lit. g.* Neque tamen ex hoc creditores fraudantur suo credito; cum à Fiscò succedente in locum delinquentis competentibus actionibus petere possint, ut solvantur. *L. 2. c. ad leg. Jul. de vi publ. L. 6. ff. de jur. fisco.* Porrò limitantur hæc dicta de ademptione facultatis alienandi, ut locum habeant ratione perduellionis, non verò ratione simplicis criminis læsæ majestatis. Muller. *l. c.* remittens ad *tract. suum de pana conatus. c. 6. §. 9. § leg.* E contra extendenda, ut locum habeant etiam ratione conatus criminis perduellionis. Item quòd reus læsæ majestatis non*

tantum nequeat solvere pecuniam debitam, sed etiam offerre, obsignare, deponere.

7. Sextò idem de amissione facultatis solvendi dicendum de reo repetundarum & hæretico. Arg. *Auth. Gazaros. c. de heret. L. 2. c. de accus.* ubi illorum bona Fiscò adjudicantur. Muller. *l. c. lit. 2.* dicens etiam speciale esse in hæreticis per *l. cum secundum de heret. in 6.* quòd à tempore commissi criminis eorum bona ipso jure in Fiscum transeant. De cætero hæc extendenda non sunt ad aliorum criminum reos; cum odia non sint extendenda; sed illi in reatu constituti, uti administrare possunt, ita & alienare bona alienatione necessaria, qualis est, ad quam faciendam creditori jure astringitur debitor. Ita Muller. *l. c.* quem vide

Quest. 513. Quinam, etsi ipsi debitores non sint, nomine tamen debitoris solvere possint.

1. **R**Esp. Possunt id primò tutores & curatores dictarum personarum, quæ potestatem res suas administrandi non habent; quin & per eos necessariò facienda solutio; sed & non tantum aliis creditoribus, sed & ipsis nomine suorum pupillarum, minorum &c. solvere possunt. *L. 9. §. 5. § seq. ff. de administ. tutor.* Lauterb. *h. t. §. 5.*

2. Secundò eorum procuratores non solum ad hoc speciale mandatum habentes (secus tamen est de habentibus speciale mandatum ad lites; cum hi non videantur constituti à domino ad solvendum Muller. *ad Struv. in ff. h. t. th. 70. lit. B.*) sed etiam univertales *L. 87. ff. h. t. L. 10. §. fin. ff. de pact.* Quod tamen ita restringit. Muller. *l. c.* ut procurator generalis possit solvere debita, quæ executionem habent, non verò, quæ solum retentionem habent; cum verosimile non sit, dominos talium debitorum solutionem mandatuos; adeoque etiam non nisi ea, quæ civiliter debentur; cum ea, quæ debentur naturaliter tantum, executionem non habeant, & procurator talis exemplo actoris solvere debeat, pro quo postremo citat. *L. 46. ff. de pecul. Zoëf. h. t. n. 5.*

3. Tertiò negotiorum gestor, qui tantam habet solvendi potestatem, ut etiam sibi solvere possit & teneatur, nimirum, si ex gestione habeat pecuniam, ut solvere possit. Muller. *l. c.*

4. Quartò quiscunque tertius, etsi non procurator nec mandatarius, res suas proprias tradendo pro debitore solvere potest, eumque à debito liberare. *L. 5. § 17. c. h. t.* modò tamen is nomine debitoris solvat, aliàs verus debitor non liberabitur, & tertius ille quod solvit per conditionem indebiti, repetere potest. *L. 19. §. 1. § L. 65. §. fin. de cond. indeb.* Lauterb. *h. t. §. 6.* Muller. *l. c.* qui etiam addit, non liberandum debitorem, etsi illius pecunià facta fuerit solutio. Potestque id ipsum tertius, non tantum debitor præsentem, scientem, volente aut mandante, sed etiam absente, ignorante, quin & eo invito. *L. solvendum, L. solvere. ff. h. t.* Siquidem, ut ibi dicitur; etiam ignorantis & inviti conditionem meliorem reddere possumus. Neque obstat, quòd invito non detur beneficium. Juxta *L. 69. ff. de R. 7.* Adeoque solutio facta pro debitore, dum ei ingrata esset, amittit rationem beneficii, utpote quæ, ut ait Seneca *de benef. L. 1. c. 6.* Est benevola actio gaudium afferens accipienti. Nam cum creditor debitum recipiens definat esse talis, & sic ejus correlatum, scilicet debitor, ex juris necessitate liberetur vinculo seu solvendi obligatione, per consequentiam adhuc fruatur beneficio,